

Lokalne inicjatywy na rzecz tolerancji

Lokalne inicjatywy na rzecz tolerancji w Polsce

na podstawie monitoringu prasy

Raport **2011/12**

 Czwarta Rzeczpospolita

zeszyt **2**

**Lokalne inicjatywy
na rzecz tolerancji
w Polsce**

Na podstawie monitoringu prasy
w okresie **2011 - 2012**

zeszyt 2

Opracowanie graficzne

Michał Braniewski

Opracowanie raportu

Magdalena Skibińska

Natalia Wiszniewska

Magda Utracka

TRUST FOR CIVIL SOCIETY
IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE

Projekt „Społeczeństwo przeciw nienawiści” jest realizowany przy wsparciu udzielonym przez Trust for Civil Society w Europie Środkowej i Wschodniej.

Lokalne inicjatywy na rzecz tolerancji w Polsce

Na podstawie monitoringu prasy
w okresie **2011 - 2012**

Warszawa, marzec 2013

Stowarzyszenie przeciwko Antysemityzmowi i Ksenofobii

Wprowadzenie

Niniejszy zeszyt stanowi uzupełnienie zeszytu pt. „Nietolerancja w Polsce”. Prowadzony przez nas regularny monitoring prasy dostarczył również wielu pozytywnych informacji dotyczących lokalnych inicjatyw na rzecz tolerancji. Inicjatywy te staraliśmy się wspierać umieszczając informacje o nich na naszej stronie internetowej, jak również kierując listy z wyrazami podziwu i uznania dla podejmowanych działań. Z przeprowadzonego monitoringu prasy wynika, że inicjatorami pozytywnych działań na rzecz tolerancji i równości są organizacje pozarządowe, ale także urzędnicy państwowi oraz coraz częściej, co stwierdzamy z zadowoleniem, nauczyciele, młodzież i społecznicy.

W niniejszym zeszycie zamieściliśmy także teksty i wystąpienia poruszające tematy, z którymi utożsamia się Stowarzyszenie *Otwarta Rzeczpospolita*.

Lokalne inicjatywy na rzecz tolerancji w Polsce

Na podstawie monitoringu prasy 2011 - 2012

L.p.	Kiedy?	Co?	Kto?	Gdzie?	Opis
ROK 2011					
1	16.11	Warsztaty antydyskryminacyjne	Stowarzyszenie Otwarta Rzeczpospolita	Warszawa	Blisko 30 uczniów klas podstawowych z Polsko-Niemieckiej Szkoły Spotkań i Dialogu im. Willy'ego Brandta w Warszawie miało okazję porozmawiać z trenerami na temat problemów związanych z nietolerancją. Uczestnicy zajęć bawiąc się, poznawali jednocześnie podstawowe pojęcia związane z dyskryminacją. Dzieci warsztatom mogli dowiedzieć się, jak radzić sobie z tymi problemami.
2	16.11	Przyznanie Medalu „Zasłużony dla tolerancji”	Fundacja „Tolerancja”	Warszawa	W Teatrze Żydowskim w Warszawie już po raz 14 wręczono Medale „Zasłużony dla Tolerancji”. Laureatami zostali: prof. Danuta Hibner, abp Abel, ks. Adam Boniecki, prof. Ronald Hill, prof. Barbara Engelking, Jacek Leociak, red. Ewa Ewart oraz prof. Jerzy Jedlicki.
3	08.12	„W stronę powszechnego zniesienia kary śmierci”	Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Open Society Foundations	Warszawa	Spotkanie z cyklu wykładów pamięci Marka Nowickiego, pierwszego prezesa Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Wykład poświęcony problemowi kary śmierci wygłosił prof. Robert Badinter.
4	08.12	11. Festiwal „Watch Docs. Prawa Człowieka w filmie”	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Warszawa	WATCHDOCS - impreza filmowa poświęcona prawom człowieka prezentująca filmy dokumentalne, w których zaangażowanie na rzecz praw jednostki łączy się ze sztuką filmową.
5	08.12	Konferencja „Prawa człowieka - współczesny stan dyskusyjny”	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Warszawa	Podczas konferencji uczestnicy zastanawiali się nad pytaniami: Czy istnieje skuteczna polityka walki z wykluczeniem? Jakże są wyzwania dla praw człowieka w przyszłości? Na czym polegała ewolucja rozumienia praw człowieka od 1948 r. do dziś? Tygodniowe debaty poprowadzili zaproszeni specjalnie na tę okazję goście m.in.: prof. Andrzej Rzepliński, prof. Michael Freeman, prof. Roman Wieruszewski, prof. Renata Ulitz, prof. David Jones, prof. Robert Badinter, prof. Klaus Bachman, prof. Paweł Łuków, prof. Wiktor Osiatyński, prof. Zdzisław Kędrza, prof. Zehra Kabasakal Arat, prof. Magdalena Środa, Hanna Kulhankowa oraz Bert Lockwood.
6	12.12	Debata o karze śmierci	Watch Docs, grupa „Horyzont - przeciw karze śmierci”	Warszawa	Debata poświęcona problemowi kary śmierci odbyła się po projekcji filmu „Honk (to stop executions)”. W panelu udział wzięli: Raman Kisak (białoruski prawnik, obrońca praw człowieka), prof. Monika Piatek (kryminolożka WPiA UW), Halima Bortnowska. Rozmowę poprowadził Maciej Sopyło (Horyzont).

7	13.12	Czytanie listów w Teatrze Polskim	Teatr Polski	Warszawa	W rocznicę stanu wojennego, w Teatrze Polskim Ewa Makomaska i Piotr Gyrywus czytali listy z lat 1958 - 1982.
8	23.12*	Książka „Kilka rzeczy o Doktorze, które trzeba o nim wiedzieć”	Bogdan Białek	Kielce	Wydano książkę autorstwa Bogdana Białka, w całości poświęconą Markowi Edelmanowi – lekarzowi, działaczowi na rzecz praw człowieka, jednemu z przywódców powstania w getcie warszawskim. W publikacji autor przybliżył sylwetkę wielkiego Polaka.
ROK 2012					
9	19.01	Konferencja „Nauczanie o Zagładzie z uwzględnieniem historii lokalnej. Od doświadczenia zła do czynienia dobra”	Stowarzyszenie im. Jana Karskiego	Kielce	Konferencja oraz warsztaty dla nauczycieli na temat Holocaustu oraz innych przykładów „doświadczenia zła” od II wojny światowej po współczesność. Konferencja skierowana do nauczycieli, będąca w zamierzeniu jej organizatorów wsparciem w pracy dydaktycznej i wychowawczej, pokazała jak „doświadczenia zła” wykorzystać „do czynienia dobra”.
10	27.01	VIII Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holocaustu	Fundacja Shalom	Warszawa	W ramach uroczystości przy Pomniku Umschlagplatz w Warszawie, przedstawiciele władz państwowych oraz organizacji społecznych i religijnych, a także harcerze wspólnie z Fundacją Shalom złożyli wieńce. W modlitwie ekumenicznej za tych, którzy odeszli połączyli się przedstawiciele różnych wyznań i kościołów. Następnie przywołano pamięć osób pomordowanych w gettach i obozach. Na ulicy Próżnej odbył się Apel Pamięci. Odczytano nazwiska ofiar. Po uroczystościach w Foyer Teatru Żydowskiego wystawiono sztukę Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk pt. „Walizka” w reżyserii Doroty Ignatjew.
11	27.01*	Program Edukacyjny EURO 2012	Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ”	Polska	W ramach oficjalnego programu odpowiedzialności społecznej UEFA EURO 2012 „RESPECT Diversity” Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” prowadziło Program Edukacyjny skierowany do nauczycieli polskich szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych. Celem programu było pogłębienie wiedzy nauczycieli – w ramach podnoszenia kwalifikacji – w dziedzinie przeciwdziałania rasizmowi, ksenofobii i nietolerancji, ze szczególnym uwzględnieniem problemu rasizmu w sporcie. Propozycja Stowarzyszenia skierowana była do nauczycieli, pedagogów i wychowawców wszystkich szkół i innych placówek edukacyjnych oraz wychowawczych.

12	31.01	Pokaz filmu „Let Poland be Poland”	Ambasada USA, Dom Spotkań z Historią	Warszawa	Pokaz filmu odbył się w 30 rocznicę legendarnej transmisyj filmu „Let Poland be Poland” do 50 krajów świata. Film „Let Poland be Poland” został wyprodukowany przez US Department of Information. To przede wszystkim wyraz solidarności świata zachodu z Polakami i pełen oburzenia protest wobec wprowadzanego przez władze PRL stanu wojennego.
13	02.02	Pokaz filmu „Obca” w reżyserii Feo Aladag, dyskusja o „Imigracji w Polsce i krajach współczesnego Zachodu”	Stowarzyszenie Wolnego Słowa	Warszawa	Odbyła się projekcja filmu „Obca”, poruszającego problem muzumiatskich kobiet, które na co dzień spotykają się z przemocą ze strony najbliższej rodziny. Po projekcji odbyła się dyskusja na temat „Imigracja w Polsce i w krajach współczesnego Zachodu”, w której głos zabrali: prof. Paweł Boski – psycholog kulturowy, nauczyciel akademicki, dr Lech Nijakowski – doradca Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP, Jacek Szymanowski – socjolog, członek zarządu Stowarzyszenia Wolnego Słowa, Witold Hebanowski z fundacji Inna Przestrzeń, Ulrike Geith – kierowniczka wydziału ds. polityki społecznej Ambasady Niemiec w Polsce. Omówiono badania nad problemami i migracją przeprowadzone przez SWWS. Odbył się także warsztat prac Celsalettina Kartala – tureckiego artysty mieszkającego od ponad 10 lat w Polsce.
14	07.02	Konkurs na film o wodzie	Polska Akcja Humanitarna	Polska	W związku ze zbliżającym się Światowym Dniem Wody 2012, któremu przyswiewcało hasło „Woda i bezpieczeństwo żywnościowe”, Polska Akcja Humanitarna zaprosiła do wzięcia udziału w konkursie, którego przedmiotem był krótkometrażowy, nie dłuższy niż 60 sekund, film nagrany w technice cyfrowej. Temat filmu musiał być związany z tematyką dostępu do wody pitnej.
15	14.02	Uroczystość z okazji 71 rocznicy likwidacji getta w Grodzisku Mazowieckim	Gmina Grodzisk Mazowiecki	Grodzisk Mazowiecki	Uczestnicy spotkania zgrupowali się w miejscu, gdzie dawniej znajdowało się wejście do getta. Uroczystość uświetnił koncert pieśni żydowskich w wykonaniu aktora warszawskiego Teatru Żydowskiego. Na koniec złożono kwiaty na Placu Wolności.
16	21.02	Semestralny cykl spotkań „Jak ciekawie uczyć o prawach człowieka?”	Grupa Horyzont	Polska	Cykl spotkań skierowany do wszystkich zainteresowanych prawami człowieka oraz chcących spróbować swoich sił w pracy z grupami młodzieżowymi. Składał się z dwóch części: 1) Szkolenia z pracy z młodzieżą metodą czynną – animacji grup. Metoda ta zakłada stały, czynny udział uczestników w zajęciach. Efekt jest w niej tak samo ważny jak droga dochodzenia do niego. 2) Warsztatów dla młodzieży. Opiekunami warsztatów byli doświadczeni animatorzy Horyzontu i Stowarzyszenia Młodych Dzielnikarzy „Polis”.

17	21.02	Wręczenie statuetek laureatom IV edycji nagrody Świętokrzyska Viktoria	Marszałek Województwa Świętokrzyskiego	Kielce	W kategorii „Osobowość roku” zwyciężył Bogdan Białek, prezes Stowarzyszenia im. Jana Karskiego.
18	06.03	Debata „Wolność słowa a język nienawiści”	Fundacja im. Friedricha Eberta oraz Fundacja Bronisława Geremka	Warszawa	Podczas spotkania omówiono zagadnienia prawnego ograniczenia wolności słowa dla ochrony jednostki przed dyskryminacją, a więc granicy pomiędzy prawem do swobodnej wypowiedzi zagwarantowanym w konstytucji, a działaniem na szkodę drugiego człowieka.
19	12.03	Konferencja edukacyjna „Dobrzy ludzie w czasach zła - Irena Sendlerowa - uczenie o wartościach w szkole”	Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych, Ambasada Amerykańska oraz Fundacja Róży Luksemburg	Warszawa	Konferencja edukacyjna dla nauczycieli, której celem było ujęcie tematów związanych z Zagładą w nawiązaniu do praw człowieka i postaw obywatelskich. Odniesienie się do życiorysu Ireny Sendlerowej pozwoliło na dyskusję na temat znaczenia takich wartości jak: odwaga, odpowiedzialność społeczna, poświęcenie, współpraca i współczucie w pracy wychowawczej w szkole. W części plenarnej konferencji wykłady wygłosili: prof. Stanisław Obirek oraz dr hab. Barbara Weigl. Zajęcia warsztatowe poprowadzili laureaci nagrody im I. Sendlerowej „Za naprawianie świata”: Anna Janina Kloza (2008 r.), Beata Maliszewicz (2009 r.), Marzanna Pogorzeńska (2010 r.) oraz wyróżnieni w ubiegłorocznych edycjach konkursu: Katarzyna Kasprzycka, Piotr Ulatowski, Małgorzata Rusiłowicz. Wydarzeniu towarzyszyła konferencja prasowa, podczas której ogłoszono szóstą edycję nagrody im. Ireny Sendlerowej – „Za naprawianie świata”.
20	19-24.03	Dni Kultury Żydowskiej Adlojada	Jaromir Brejdał we współpracy z Muzeum Narodowym i Gminą Żydowską	Szczecin	Podczas festiwalu zaprezentowano między innymi: wykłady ze sztuki, historii i judaizmu oraz degustację koszernej kuchni.
21	21-25.03	Lubelskie Dni Walki z Rasizmem	Stowarzyszenie Studnia Pamięci	Lublin	Z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Dyskryminacją Rasową (21 marca) odbyły się wydarzenia, które były wyrazem sprzeciwu wobec dyskryminacji, rasizmu i ksenofobii. W ramach obchodów zorganizowano warsztaty, pokazy filmów i koncerty.

22	24.03	Antyracistowska demonstracja „Lublin miastem tolerancji”	Lubelska Grupa „Amnesty International”, Stowarzyszenie „Studnia Pamięci”, Stowarzyszenie „Homo Faber” oraz Kolektyw „Tektura”	Lublin	Z okazji Międzynarodowego Tygodnia Walki z Rasizmem zorganizowano wspólną demonstrację, której uczestnicy chcieli w ten sposób wyrazić sprzeciw wobec wszelkich przejawów dyskryminacji. „Lublin miastem tolerancji” – głośny transparenty.
23	30.03*	„International Protection of Human Rights - Rights of National Minorities”	Poznańskie Centrum Praw Człowieka INP PAN i Wydział Prawa i Administracji UAM	Poznań	21 międzynarodowy kurs letni, którego celem była edukacja młodych ludzi na temat praw człowieka i pomoc w rozwinięciu ich aktywności na tym polu. Program przewidziany był dla obywateli krajów będących w procesie transformacji (Europa Wschodnia, Azja Centralna, Baskany).
24	01.04	Deбата Radia Roxy - hejting	Radio Roxy we współpracy z Collegium Civitas	Polska	Eksperti w składzie: Jacek Żakowski - publicysta tygodnika POLITYKA, inicjator akcji Internet bez ch@mstwa, Agnieszka Szulim - dziennikarka, prezenterka telewizyjna, Cezary Pazura - aktor i reżyser filmowy, dr Marek Troszyński - kierownik centrum badań nad nowymi mediami w Collegium Civitas, dyskutowali o agresji w internecie, o granicy pomiędzy wolnością słowa a mową nienawiści, o „Hej-towaniu”, czyli nienawidzeniu kogoś w sieci, które staje się zjawiskiem powszechnym.
25	18.04	Inauguracja pakietu edukacyjnego „Jan Karcki i jego czasy”	Muzeum Historii Polski	Warszawa	Uroczyste zainaugurowanie pakietu interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego, który powstał w ramach programu „Jan Karcki. Niedokończona misja” jako zadanie zlecone przez Kancelarię Senatu w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą i został oddany w ręce nauczycieli w Polsce i za granicą, jako atrakcyjne i skuteczne narzędzie nauczania historii drugiej wojny światowej, mające pomagać w utwaleniu pamięci o jednym z najznakomitszych bohaterów historii najnowszej.
26	19.04	Dzień Pamięci o Holokaucie	Otwarta Rzeczpospolita - Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii	Warszawa	W 69 rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim Otwarta Rzeczpospolita - Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii zaaprobowało warszawskich szkół na spacer historyczny z okazji Dnia Pamięci o Holokaucie. Przewodnikiem po albach cmentarza żydowskiego (ul. Okopowa 49/51) był Jan Jagielski z Żydowskiego Instytutu Historycznego. Przewodnik opowiedział uczestnikom spaceru o wydarzeniach polskiej historii związanych z pochowanymi na cmentarzu osobami.

27	11.04*	Konferencja „Holocaust i Tolerancja”	Dom Spotkań Młodzieży, Centrum Żydowskie w Oświęcimiu	Oświęcim	W ramach szkolenia uczestnicy odbyli 16 godzinne warsztaty z zakresu przeciwdziałania różnym formom dyskryminacji oraz psychologii społecznej związanej z mechanizmami analizującymi postawy różnych grup w czasie II wojny światowej. W szkoleniu wzięli udział edukatorzy, nauczyciele, policjanci oraz aktywiści na rzecz praw człowieka z całej Polski.
28	15.04	Demonstracja „Stop faszystowskiej przemocy”	Antifa Polska	Białystok	Ze względu na wydarzenia w Białymstoku, na kolejne ataki faszystowskich bojówkarzy, narastającą atmosferę terrorku, zorganizowano ogólnopolską manifestację antyrasistowską w Białymstoku. Była to pokojowa demonstracja mająca na celu wyrażenie sprzeciwu wobec działań m.in. Obozru Narodowo-Radykalnego, który od dłuższego czasu jest postrachem mieszkańców Białegostoku.
29	16.04	Publikacja „Wybór źródeł do nauczania o zagładzie Żydów na okupowanych ziemiach polskich”	Stowarzyszenie Centrum Badań nad Zagładą Żydów	Polska	Materiały dydaktyczne stworzone zostały z myślą o nauczycielach szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Publikacja przygotowana została przez zespół specjalistów pod redakcją Aliny Skibińskiej i Roberta Sauchty, składa się z „Wyboru źródeł” oraz podręcznika metodycznego „Ćwiczenia ze źródłami”. To bogaty zbiór tekstów i dokumentów, relacji i wspomnień. Materiały mogą być szczególnie pomocne pedagogom poruszającym na lekcjach tematykę Zagłady Żydów, a także wszystkim tym, którym interesuje historia Holocaustu w Polsce.
30	19.04	Obchody 69 rocznicy wybuchu Powstania w warszawskim getcie		Warszawa	Uroczystości rozpoczęły się pod Kopcem Anielewicza na ul. Miłej. Władze państwowe i miejskie, pracownicy ambasad oraz organizacji żydowskich złożyli kwiaty na kurhanie usypanym nad bunkrem, gdzie zgineł członekowie ŻOB-u, również na płycie ku czci Szmula Zygielbojma (ul. Zamenhofa), na Umschlagplatzu (ul. Stawki), w enklawie getta przy Siemnej 55 i pod tablicą przy Muranowskiej 1 upamiętniającą dowódcę ŻZW Pawła Frenkla. W Teatrze Żydowskim odbyła się uroczystość wręczenia medali „Powstanie w Getcie Warszawskim” oraz spektakl „Walizka” w reż. Doroty Ignatiew, a następnie w Muzeum Powstania Warszawskiego odbyła się dyskusja „Jedno miasto – dwa powstania... Wspólna pamięć?” z udziałem przewodniczącego Gminy Żydowskiej w Warszawie – Piotra Kadlicka i wicedyrektora MPW Dariusza Gawina.
31	21-22.04	III edycja festiwalu Nowa Muzyka Żydowska	Nowa Muzyka Żydowska	Warszawa	Cykl koncertów połączony z pokazem filmów i warsztatami tańca.

32	25-29.04	Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Żydowskie Motywy”	Stowarzyszenie Żydowskie Motywy	Warszawa	Festiwal poświęcony kulturze żydowskiej, podczas którego wyświetlone zostały filmy z różnych krajów, w odmienny sposób ukazujące naród i tradycję żydowską w różnych jej aspektach. Widzowie mogli zobaczyć m.in. słynny film „Księżyc to Żyd” w reżyserii Michała Tkaczyszkiego. Film opowiada historię kibica, który porzucił stadion dla synagogi i został ortodoksyjnym Żydem.
33	28.04	Finał III edycji Etnologii	Fundacja dla Wolności	Warszawa	Zakończono projekt, podczas którego ponad setka piłkarzy i piłkarek różnych narodowości rozegrała między sobą towarzyskie spotkania futebłowe. Etnologia to międzykulturowy projekt piłkarski Fundacji dla Wolności przeciwko dyskryminacji, która od 2005 r. organizuje turnieje, na które zaprasza warszawiaków różnego pochodzenia. Wspólnie grają kobiety i mężczyźni, cudzoziemcy i Polacy, amatorzy i zawodowcy. W trzeciej edycji udział wzięło kilkudziesięciu zawodników z różnych krajów: Francji, Irlandii, Włoch, Gwinej, Konga, Togo, Afganistanu, Czeczenii, Iraku, Haiti, Meksyku czy Argentyny, a także wolontariusze UEFA EURO 2012 i organizacji działających na rzecz uchodźców. W tej edycji wystartowały równoległe rozgrywki Małej Etnologii dla dzieci i młodzieży, cykl warsztatów dla uchodźców oraz akademii piłkarsko-językowa: treningi prowadzone przez native speakerów.
34	30.04	Pokaz nowej wersji filmu „Nasze dzieci”	Centrum Kultury Jidysz Fundacji Szalom	Warszawa	Akcja filmu dzieje się w 1948 roku. Ocalone z Holokaustu żydowskie dzieci z sierocińca w Helenówku oglądają występ Dżigana i Szumachera - komików, którzy po wojnie spędzonej w Związku Radzieckim powrócili do Polski. Teraz prezentują na scenie sztukę na temat getta. W dokumencie Natana Grossa wzięli udział autentyczni bohaterowie - dzieci ocalone z Zagłady. Artyści zostają zaproszeni do sierocińca, by mogli poznać prawdziwą historię getta. Najpierw zabawią dzieci ścieżką zaproszeni do sierocińca, podczas mają wątpliwości, czy w ten sposób uwolnią je od traumy, nieustannego poczucia zagrożenia, przesiadujących je wspomnień. Projekcję poprzedziło spotkanie z synem reżysera, Yaakowem Grossem, który czuwał nad rekonstrukcją i reedycją filmu w oparciu o cztery niekompletne kopie odnalezione w Polsce, Izraelu, Francji i USA.
35	06.05	Debata „Niebezpieczne związki. Nacjonalizm i piłka nożna” oraz pokaz filmu „Księżyc to Żyd”	Współczesne Muzeum Wrocław	Wrocław	Debata została zorganizowana w ramach oficjalnej wystawy UEFA „Only a game?” opowiadającej o różnych aspektach kultury europejskiej i najbardziej popularnym sporcie na starym kontynencie – piłce nożnej. Zaprezentowano film opowiadający historię kibica, który zmienił się w ortodoksyjnego Żyda.

36	10-13.05	„Life Festival”	PEACE FESTIVAL Fundacja	Oświęcim	W programie festiwalu znalazł się także m.in. warsztat „Euro 2012 – razem przeciwko rasizmowi”, który poprowadził Wiktor Marszałek ze Stowarzyszenia „Nigdy Więcej”, wystawa „Aktion Reinhardt - Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie”, panel dyskusyjny „Stop mowie nienawiści. Wirtualna agresja - realna krzywda”. Dodatkowo Amnesty International Polska zachęcało gości festiwalu do przyłączenia się do globalnego apelu o przyjęcie przez ONZ Traktatu o handlu bronią.
37	11-19.05	VII Dni Muzyki Fe- liksa Mendelssohna	Fundacja Judaica - Centrum Kultury Żydowskiej	Kraków	Cykł koncertów.
38	19.05- 18.06	Wystawa zdjęć „Warszawscy sportowcy”	Muzeum Historii Żydów Polskich	Warszawa	Wystawa zdjęć żydowskich sportowców. 10 wyselekcjonowanych zdjęć to namiastka przedwojennej sztuki fotograficznej, której twórcy pozostają anonimowi. Mistrz szachów Akiba Rubinstein, legendarny bokser wagi średniej Szpasa Rotholz czy Eugenia Frydman - członkini drużyny pływackiej Żydowskiego Klubu Sportowego „Makkabi” Warszawa, wielokrotna mistrzyni Polski w pływaniu i w skokach do wody to tylko niektórzy z wielkich sportowców zaprezentowanych na wystawie. Obok nich umieszczono fotografie współczesne będące odwzorowaniem autentycznych, do których pozwolali warszawscy sportowcy oraz studenci AWF-u.
39	20.05	Marsz Pamięci Rembertów -Falenica	Komitet Upamiętnie- nia Zagłady Getta w Falenicy i Rembertowie	Falenica, Rember- tów	W rocznicę dokonania zbrodni rozpoczętej latem 1942 roku, trasą śmierci z Rembertowa do Falenicy prze- szedł trzeci w historii Marsz Pamięci.
40	01.06- 31.12	„Czego nie wiemy o Romach”	Radio dla Ciebie	Polska	Radio dla Ciebie realizowało projekt „Czego nie wiemy o Romach”, w ramach którego powstały audycje poświęcone m.in. sprawom Romów, ich historii, społeczności, dyskryminacji.

41	02.06	Spacer po nieistniejącym mieście"	Stowarzyszenie „Studia Pamięci”	Lublin	Spacer po żydowskim Lublinie, został zorganizowany podczas VI edycji „Nocy Kultury”. Była to okazja do zapoznania się z historią wielowiekowej obecności Żydów w Lublinie. Uczestnikiem i uczestniczkom spaceru przemierzającym ulice Starego Miasta i Śródmieścia przybliżona została historia i topografia dawnej dzielnicy żydowskiej oraz funkcjonującego podczas II wojny światowej getta. Opowieści o żydowskich mieszkańcach miasta, którzy od XIV wieku współkształtowali jego społeczny, ekonomiczny, polityczny, kulturowy i religijny charakter wzbogacono o fragmenty wspomnień oraz warstwę ikonograficzną.
42	03.06	Wielki Gminny Płknik Rodzinny	Gmina Wyznaniowa Żydowska	Łomianki - Dziekanów Nowy	W programie znalazło się wiele atrakcji dla dzieci i dorosłych: przejażdżki konne, wozem strażackim, cygańskim i terenowym, małej gaj, mini zoo, sala zabaw dla dzieci, boiska sportowe, place zabaw, a także warsztaty plastyczne, kulinarne, muzyczne i florystyczne. Spotkanie z policjantem, psychologiem dziecięcym, pokaz 1-szej pomocy oraz debata rabinów, jam session, pokazy sztuk walki i wiele innych.
43	04.06	Konferencja upamiętniająca Jana Karskiego	Ambasada Amerykańska, Muzeum Historii Polski	Warszawa	Debata poświęcona dorobkowi odznaczanego Prezydenckim Medalem Wolności przez prezydenta Stanów Zjednoczonych Baracka Obamę – Jana Karskiego. W dyskusji wzięli udział: ambasador USA Lee A. Feinstein, prezes honorowa Instytutu Jana Karskiego w Rudzie Śląskiej Kaya Mirecka - Ploss, były minister spraw zagranicznych Adam Rotfeld oraz dyrektor kampanii Jan Karski US Centennial, Wanda Urbańska. Podczas konferencji odczytany został list Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego adresowany do ambasadora oraz wszystkich zgromadzonych, w którym prezydent dziękował za zaangażowanie w kultywowaniu pamięci o Janie Karskim.
44	06.06	Program Odpowiedzialności Społecznej UEFA EURO 2012 „RESPECT Diversity”	Sieć Futbol Przeciwno Rasizmowi w Europie (FARE) i Stowarzyszenie „Nigdy Więcej”	Kraj	Program, w ramach którego stworzone zostały w Polsce i na Ukrainie Strefy Różnorodności, specjalne strefy oznaczone plakatami „Inclusive Zone”, w których propagowane były idee wielokulturowości i różnorodności oraz sprzeciw wobec rasizmu i dyskryminacji. Ponadto w Warszawie, Krakowie, Poznaniu i Kijowie odbyły się uliczne rozgrywki piłki nożnej „Streetkicking” pomiędzy kibicami z różnych krajów. Spektakularnym punktem kulminacyjnym całej akcji były półfinały Mistrzostw, które odbyły się pod hasłem „RESPECT Diversity”. Kapitanowie drużyn ogłosili poparcie dla idei przewodniej całej kampanii.

45	22.06	Seminarium naukowe „Projekt stadion. Przywracanie pamięci”	Stowarzyszenie Miasteczko Poznań	Poznań	Celem seminarium było wywołanie refleksji nad pamięcią żydowską w Poznaniu, a zwłaszcza jej potencjałem kulturowymi i artystycznym, który nie jest w pełni wykorzystany w kontekście kreowania tożsamości miasta. Tytuł konferencji odwoływał się do projektu „Stadion. Przywracanie pamięci” realizowanego przez Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UAM, Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie oraz Stowarzyszenie Miasteczko Poznań. W ramach projektu przeprowadzone zostały badania jakościowe nad przestrzenią fizyczną i kulturową Stadionu Miejskiego im. E. Szczygi w Poznaniu.
46	02-08.07	Międzynarodowa Szkoła Letnia - Nauczanie o Holocaustie	Uniwersytet Jagielloński	Kraków	Międzynarodowa Szkoła Letnia - Nauczanie o Holocaustie to wspólny program Centrum Badań Holocaustu Instytutu Europejskiego, Instytutu Europejski Uniwersytetu Jagiellońskiego, Illinois Holocaust Museum and Education Center, Skokie, USA, Instytutu Pamięci Męczenników i Bohaterów Holocaustu Yad Vashem w Jeruzolimie oraz Żydowskiego Muzeum Galicja w Krakowie. Zaproszenie skierowane było do nauczycieli, studentów, trenerów i liderów organizacji pozarządowych z całej Polski, którzy zajmują się tematyką Holocaustu. Udział w zajęciach wzięli wybitni eksperci w tej dziedzinie z Polski, USA oraz Izraela. W ramach spotkań odbyły się wykłady, prezentacje, warsztaty, projekcje filmów, dyskusje panelowe przy współudziale prelegentów. W programie uwzględniono także wizyty w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau, Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży, Żydowskim Centrum Edukacyjnym w Oświęcimiu oraz Muzeum Galicja na krakowskim Kazimierzu.
47	02-20.07	X Międzynarodowe Letnie Seminarium Języka i Kultury Jidysz	Centrum Kultury Jidysz Fundacji Shalom	Warszawa	Podczas trzytygodniowego spotkania z językiem żydowskim oraz z żydowską historią, literaturą, kulturą i sztuką, uczestnicy mieli szansę zobaczyć miejsca związane z historią i kulturą jidysz, zwiedzić muzea, poznać warszawskie archiwa, a także uczestniczyć w życiu kulturalnym stolicy. W programie znalazły się: lektorat języka jidysz (60h) oraz tutorial, konwersacje, warsztaty (teatralne, piosenki i tańca, przekładu, czytania rękopisów), wykłady, projekcje filmów, spotkania z natywnymi mówcami języka jidysz, wycieczki z przewodnikiem oraz wspólny szabat.
48	10.07	Obchody 71 rocznicy mordu Żydów w Jedwabnem	Gmina Wyznaniowa Żydowska	Jedwabne	W modlitwach za zmarłych uczestniczyli ambasador Izraela Zvi Rav-Ner, naczelny rabin Polski Michael Schudrich, przedstawiciele IPN, gmin żydowskich i wyznaniowych. Główne uroczystości odbyły się pod upamiętniającym tamto wydarzenie pomnikiem, pod którym poza modlitwami usłyszeć można było na-wywołanie do dialogu między narodami, o który apelował sam ambasador Izraela.

49	11.07	Aplikacja do smartfonów „Oshpitzin”	Centrum Żydowskie	Kraj	Poprzez specjalną aplikację do smartfonów, chciano przypomnieć blisko 500 letnią historię Żydów i miasta Oświęcim sprzed II wojny światowej. Zadaniem aplikacji „Oshpitzin” (żydowska nazwa Oświęcimia) miało być dostarczanie zwiędającym informacji o historii poszczególnych zabytków, a także o kulturze dawnych mieszkańców Oświęcimia.
50	18.07*	Zwiedzanie Synagogi Nożyków i warszawskie judaica	We love Warsaw	Warszawa	Firma zajmująca się promocją Warszawy zorganizowała spacer śladami stołecznych Żydów. Zwiedzono m.in. synagogę, dawny szpital, teatr oraz teren byłego getta. Uczestnicy spaceru mogli wejść do wnętrza Synagogi im. Nożyków, budynku, który przetrwał zniszczenia miasta podczas II wojny światowej jako jeden z dwóch spośród 400 warszawskich domów modlitwy i bożnic. Zobaczyli również m.in. fragment muru getta, dawny żydowski szpital dziecięcy – miejsce pracy dr Korczaka oraz teatr żydowski.
51	22.07	Marsz Pamięci	Żydowski Instytut Historyczny im. Ena-nuela Ringelbluma	Warszawa	Uczestnicy Marszu przeszli ulicami: Stawki, Karmelicką, Dzielna, Smoczą, Nowolipie, Żelazną, Chłodną, Towarową, Jaktorowską.
52	26.07	Spotkanie poświęcone polskim Romom	Stowarzyszenie Romów w Polsce, Fundacja Opowiedz to - Picture This	Warszawa	Przypomniano straszliwe wydarzenia z Mławy. W czerwcu 1991, 17-letni Rom potrafił pijanego żołnierza i jego dziewczynę wracających z balu. W obawie przed represjami ze strony Polaków, młody kierowca uciekł z miejsca zdarzenia. Kilka dni później rodźna, także za namową romskich sąsiadów, wydała chłopca policji, w szpitalu zmarł potrącony żołnierz. Jego dziewczyna została sparalizowana. Mieszkańcy Mławy postanowili sami wymierzyć sprawiedliwość, jednakże policja twierdziła, że chłopca nie ma w mieście. Postanowili więc spłądować i oszczędnie zdemolować osiedle romskie. Romowie zostali z niczym. Większość nie otrzynała odszkodowania. Sprawy, ukarani przez sąd, nigdy nie wyrazili skruchy. Twierdzili, że Romom się należało.
53	08.08*	Wystawa „Żydówki niemalowane z pomarańczami”	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce, Fundacja Żyd Nie-malowany Muzeum Wieczny Tułacz	Warszawa	Wystawa prezentowała drzeworyty wykonane według rysunków Alexandra Gierymskiego.

54	20.08*	4 edycja turnieju piłkarskiego „Etnoliga”	Fundacja dla Wolności	Warszawa	„Etnoliga” to platforma integracji międzykulturowej poprzez sport i edukację. W jej ramach organizowane są treningi sportowe, kursy językowe i inne szkolenia, na różnych poziomach. Wykorzystywane są autorskie metodologie, zawsze stawiające na pierwszym miejscu fair play i poszanowanie różnorodności. W działania włączani są zarówno Polacy jak i cudzoziemcy, w szczególności uchodźcy. 4 turniej piłkarski był częścią projektu „Etnoliga”.
55	24.08*	Warsztaty anty-dyskryminacyjne „Różnorodność. Podaj dalej”.	Stowarzyszenie na rzecz Kultury i Dialogu 9/12	Białystok	Warsztaty przeznaczone dla szkół ponadgimnazjalnych. Jednym z celów projektu było nauczenie młodych ludzi rozpoznawania przejawów dyskryminacji, aby mogli samodzielnie sprzeciwić się nietolerancji i wykluczeniu. Realizację warsztatów przewidziano od października do grudnia. Poprowadzą je członkowie stowarzyszenia na rzecz Kultury i Dialogu 9/12.
56	30.08*	Wznowienie emisji programów „My Romowie” i „Tatarskie wieści”	TVP Białystok	Białystok	Wznowienie emisji programów dla mniejszości narodowych.
57	03.09*	Edukacyjny portal o obozach zagłady	IPN	Polska	Historycy IPN przygotowali specjalną wirtualną edukacyjną truthaboutcamps.eu, na której zostały zawarte informacje dotyczące obozów zagłady i obozów koncentracyjnych utworzonych przez III Rzeszę w okupowanej Polsce. Portal internetowy powstał głównie z myślą o odbiorcach zagranicznych. Niestety wciąż w światowych mediach i publicznych wystąpieniach można usłyszeć o „polskich obozach śmierci”. Pojęcie to sugeruje, iż twórcami i zarządcami tych obozów byli Polacy, co jest niezgodne z prawdą i buduje krzywdzący, nieprawdziwy wizerunek Polski. Dlatego tak istotne stało się pokazanie prawdy, że „w okupowanej przez Niemców Polsce nie istniały i istnieć nie mogły „polskie” obozy zagłady, śmiertelne czy koncentracyjne.

58	04.09*	Odsłonięcie murali „Dzieci Bałut - murale pamięci”	Stowarzyszenie „Na co dzień i od święta”	Łódź	Odsłonięto trzy murale przedstawiające autentyczne postaci dzieci żydowskich z łódzkiego getta. Dzieci Bałut – murale pamięci to w nowatorski sposób opowiedziana historia dzieci polskich i żydowskich z Bałut (dzielnicy Łodzi), gdzie w czasie okupacji hitlerowskiej było łódzkie getto oraz obóz dla dzieci polskich. Murale pojawiły się na ścianach kamienic przy ulicy Łagiewnickiej 33 i 35 oraz przy ulicy Organizacji „WIN” 16 w Łodzi. Projekt był jedną z form promocji Roku Janusza Korczaka.
59	06.09*	Aleksandrowskie Spotkania Pamięci	Burmistrz Miasta Aleksandrowa Kujawskiego dr Andrzej Cieśla, Zbigniew Sołtyskiński	Aleksandrow Kujawski	Inauguracja spotkań mających na celu wspomnienie mniejszości narodowych: żydowskiej, niemieckiej, rosyjskiej i ukraińskiej, które zamieszkiwały Aleksandrów Kujawski, a wskutek wydarzeń historycznych zniknęły w sposób tragiczny z mapy narodowościowej miasta.
60	06.09	Wernisaż wystawy „Rzeczywiste i Imaginacyjne Portrety Żydów”	Narodowe Centrum Kultury, Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, Fundacja Żyd Niemalowany Muzeum Wieczny Tułacz	Włodawa	Wystawa zorganizowana w ramach XIII Festiwalu Trzech Kultur we Włodawie.
61	11.09	Pokaz etiud filmowych polskich i izraelskich	Muzeum Żydów Polskich i Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny	Warszawa	Pokaz zrealizowany w ramach 6 edycji Polskich Międzynarodowych Spotkań Młodziży - PEYE. Pokazano cztery etiudy, każda wykonana na inny temat, przez inny, 4–6 osobowy, zespół młodziży polskiej i izraelskiej.
62	12-14.09	70. rocznica zagłady getta kieleckiego „Kielce pamiętają”	Stowarzyszenie im. Jana Karskiego	Kielce	Obchody 70. rocznicy zagłady getta kieleckiego. Podczas uroczystości odbyły się: spektakl „Pocztą” Rabin-dranatha Tagore w wykonaniu wychowanków Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dobra Chata” w Kielcach, spotkanie ze Stefanem Zablockim – jednym z nielicznych żyjących Żydów ocalałych z getta kieleckiego, msza święta w intencji zamordowanych Żydów z getta kieleckiego. Ostatniego dnia obchodów zorganizowano pielgrzymkę drogą męczeństwa Żydów kieleckich, po której odbyło się spotkanie w Muzeum Dialogu Kultur, gdzie można było zobaczyć wystawę fotografii archiwalnych „Żydowskie Kielce”. Odbyło się także wręczenie nagród laureatom konkursów edukacyjnych Stowarzyszenia im. Jana Karskiego oraz koncert Ilony Sojdak „Kadysz dla Róży”.

63	13.09*	Publikacja książki „Emissariusz własnymi słowami”	Maciej Wierzyński	Polska	Kilkanaście lat temu, Maciej Wierzyński przez dwa lata nagrywał rozmowy, które przeprowadził z Janem Karskim. Z nagranych rozmów powstało kilkadziesiąt audycji nadanych w Głosie Ameryki. Efektem tamtych spotkań jest także książka „Emissariusz własnymi słowami”, będąca zbiorem wszystkich rozmów z Janem Karskim „świadczeniem Holocaustu”.
64	16.09*	Otwarcie Muzeum Dialogu Kultur	Muzeum Narodowe w Kielcach	Kielce	Inauguracja nowo powstałego muzeum - miejsca multimedialnego, gdzie nowoczesna ekspozycja, wykorzystująca nowoczesne multimedia, prezentuje przykłady budowania dialogu, historii relacji między różnorodnymi kulturami. Cechą prezentowanej ekspozycji tworzy opowieść o dialogu międzykulturowym, przybliża jego ideę, pokazuje, jakie dobre efekty przynosi dialog, a co powoduje jego brak. Muzeum Dialogu Kultur to nowoczesne centrum edukacyjne, miejsce spotkań i dyskusji, pracownia budowania mostów, laboratorium wzajemnego uczenia się, gdzie prezentowane są przejawy dialogu bez dominacji określonej kultury. Jego zadaniem jest głównie edukować poprzez różne formy oddziaływania m.in. poprzez narrację i multimedialną ekspozycję, literaturę, muzykę, teatr, film, spotkania, konferencje i warsztaty. Tu kultury mają się przenikać i korespondować ze sobą, budując dialog ponad wszelkimi podziałami. Wszystko to służyć ma pozbyciu się uprzedzeń i stereotypów na rzecz otwartości i tolerancji.
65	20.09	Wernisaż wystawy „Zbąszyń 1938”	Fundacja Judaica - Centrum Kultury Żydowskiej	Kraków	Otwarcie edukacyjnej wystawy dotyczącej deportacji Żydów z Niemiec do położonego na granicy Zbąszczyń.
66	20.09	„Polenaktion - Zbąszyń 1938” - spotkanie z Wojciechem Olejniczakiem	Fundacja Judaica - Centrum Kultury Żydowskiej	Kraków	Spotkanie połączone z promocją książki pt. „Do zobaczenia za rok w Jerozolimie - deportacje polskich Żydów w 1938 roku z Niemiec do Zbąszczyń”, wydanej przez Fundację TRES w 2012 roku. Podczas spotkania pokazano film dokumentalny pod tym samym tytułem.
67	26.09	Wernisaż wystawy „1974/ barwy ruin”	Dom Spotkań z Historią	Warszawa	Otwarcie wystawy fotografii Henry'ego N. Cobba prezentujących Warszawę i Polskę w odbudowie.

68	30.09-05.10	Podróż edukacyjna „Zapomniane miejsca Zagłady - Bełżec, Sobibór, Treblinka, Majdanek”	Stowarzyszenie Studnia Pamięci	Lublin	Głównym celem wyjazdu było zwiędzanie byłych obozów zagłady (Bełżec, Sobibór, Treblinka, Majdanek) oraz zaprezentowanie uczestnikom historii tych miejsc oraz związanej z nimi „Operacji Reinhardt”. Trwający blisko tydzień projekt stworzył okazję do zgłębienia wiedzy na temat historii miast i miejscowości, z których pochodziły ofiary (Lublin, Izbica, Kraśniczyn, Piaski, Siedlce, Włodawa, Lubycza Królewska), a także poznania historii Zagłady widzianej z perspektywy sprawców i świadków. Podczas projektu uczestnicy mieli również okazję wziąć udział w wykładach oraz dyskusjach poświęconych wybranym aspektom Zagłady oraz tej powojennej recepcji (m.in. stosunki polsko-żydowskie; fenomen gett tranzytowych w dys-trykcie lubelskim, współczesna pamięć o Zagładzie w Polsce, Niemczech i Holandii).
69	10-11.10	„Czas pamięci pokruszonej”	Urząd Miasta Krosna, Regionalne Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie	Krosno	Z okazji 70. rocznicy zagłady krosnieńskich Żydów oraz zakończenia prac renowacyjnych na cmentarzu żydowskim odbyły się dni wspomnień o społeczności żydowskiej w Krośnie. „Czas pamięci pokruszonej” to pierwsza próba pobierania okoliczności pamięci po społeczności żydowskiej, która była częścią wielokulturowego, tętniącego życiem miasta Krosna. Uroczystości wypełniły: wernisaże wystaw, spektakl, wykłady historyczne oraz warsztaty kaligrafii żydowskiej i tańca żydowskiego.
70	11.10	Społeczno-medialna kampania na rzecz tolerancji	Wojewoda podlaski	Podlasie	Wojewoda podlaski podjął decyzję o organizacji kampanii społeczno-medialnej, której celem jest pomoc w kształtowaniu i ugruntowaniu postawy tolerancji i szacunku wobec mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych. Kampania skierowana do młodych ludzi w wieku 11 do 25 lat ruszy wiosną 2013 roku. W początkowym etapie przygotowań do kampanii ogłoszono konkurs dla uczniów na hasło i logo nowej kampanii.
71	17.10	Debata „Czy Polska jest krajem dla wszystkich? Czyli o tym, co w nas pozostało z wieloetnicznego dziedzictwa narodowego”	Stowarzyszenie Otwarta Rzeczpospolita	Warszawa	Debata zorganizowana w ramach projektu Ministerstwa Spraw Zagranicznych „Polska dla wszystkich”. W debacie udział wzięli: Mamadou Diouf – fundator i dyrektor artystyczny Fundacji Afryka Inaczej; poeta i muzyk, Ton Van Anh – wietnamska opozycjonistka i obrończyni Praw Człowieka, dziennikarka, Stas Wojciechowicz – Rabin postępowy. Podczas debaty poruszono następujące tematy: – tolerancja, poszanowanie drugiego człowieka – wielokulturowości i co oznacza hasło „Polska dla wszystkich” – wieloetniczne dziedzictwo Polski

72	05-07.11	Dni Wzajemnego Szacunku	Fundacja Bente Kahan - Centrum Kultury i Edukacji Żydowskiej w Synagodze pod Białym Bocianem we Wrocławiu	Wrocław	Głównym punktem wydarzeń był symboliczny Marsz Wzajemnego Szacunku, organizowany w rocznicę Nocy Kryształowej. Uczestnicy Marszu ze świecami przeszli pod pomnik Nowej Synagogi przy ul. Łąkowej spalonej w nocy z 9 na 10 listopada 1938 roku, w Noc Kryształową. W Marszu wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, miejskich, Gminy Żydowskiej i Ambasad (m.in. Izraela, Niemiec, Szwecji). W ramach wrocławskich Dni Wzajemnego Szacunku organizowano także inne wydarzenia artystyczne: wystawy, spektakle, koncerty, finał konkursu filmowego, które miały promować ideę wzajemnego szacunku, poszanowania drugiego człowieka i tolerancji.
73	10-17.11	Dni Równości i Tolerancji	Stowarzyszenie „Dni Równości i Tolerancji”	Poznań	Poznańskie Dni Równości i Tolerancji były nawiązaniem do obchodzonego 16 listopada ustanowionego przez ONZ Międzynarodowego Dnia Tolerancji. W ramach Dni Równości i Tolerancji odbyły się warsztaty antydyskryminacyjne, podczas których uczestnicy mogli wcielić się w sytuację osób dyskryminowanych. Utworzono także „żywą bibliotekę” - ludzie reprezentujący różne poglądy, przekonania, sposoby życia opowiadali o swoich doświadczeniach. Odbyło się także kilka debat dotyczących m.in. sportu paraolimpijskiego, biseksualizmu, chrześcijaństwa i homoseksualizmu. Nie zabrakło również rozmów i wydarzeń poświęconych osobom chorym i niepełnosprawnym. Na zakończenie zorganizowano Marsz Równości, który przeszedł pod hasłem „Ku godności”.
74	13.11	Pokaz filmu „Pokłosie”		Warszawa	Pokaz filmu Władysława Pasikowskiego, po którym nauczyciele warszawskich szkół rozmawiali o filmie z Michałem Bilewiczem - psychologiem z UW, Krzysztofem Doroszem - teologiem protestanckim, Dariuszem Jabłońskim - producentem filmu, Zuzanną Radzik z Forum Dialogu między Narodami, Paulą Sawicką - prezes Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita.
75	17.11	Dzień Czczeński	Stowarzyszenie im. Jana Karckiego	Jedwabne	W Katowicach zorganizowano cykl spotkań „Jani, ale tacy sami”. Organizacja Dnia Czczeńskiego była inauguracyjną częścią cyklu. Z tej okazji uczestnicy przygotowywali specjalny kuchni czczeńskiej, a Andrzej Ahmed Saramowicz, prezes Polskiej Fundacji Sułch, opowiadał o islamie, religii dominującej w Czeczenii. Pokazano film „Kochany Muslimie”. Całe spotkanie zakończył pokaz tańców czczeńskich i wernisaż wystawy fotograficznej Marka Maliszewskiego.
76	18.11	Wydarzenia upamiętniające Noc Kryształową		Zielona Góra	Uczestnicy wydarzeń posprzątał cmentarz żydowski, wysłuchali wykładów o ornamentach, jakie widnieją na macewach oraz o wydarzeniach z Nocy Kryształowej. Uczestnicy mogli skosztować dań kuchni żydowskiej oraz wysłuchać muzyki.

77	21.11	Wernisaz wystawy „Żyd niemalowany w ziemi Kanaan”	Ambasada Republiki Litewskiej, Centrum Kultury Litwy	Warszawa	Pokaz rycin z kolekcji Alicji B. Schottias.
78	24.11	„Nacjonalizm? Nie dziękujemy”		Bielsko - Biala	Zorganizowano imprezę edukacyjno-kulturalną, która miała przypomnieć, czym jest nacjonalizm, do czego może doprowadzić, że nie ma on nic wspólnego z patriotyzmem. Przewidziane wykłady i koncerty miały zwrócić także uwagę na występujący w Polsce problem ksenofobii.
79	05.12*	Warsztaty antydystryminacyjne	Fundacja WrOpenUp	Wrocław	Rozpoczęto pierwszy program antydystryminacyjny we Wrocławiu. Fundacji WrOpenUp do udziału w swoich działaniach udało się włączyć przedstawicieli wielkich firm takich jak Google, IBM i HP. Dzięki wsparciu wielkich korporacji uczniowie wrocławskich szkół będą mogli brać udział w specjalnych szkoleniach i warsztatach antydystryminacyjnych prowadzonych przez trenerów – ekspertów. Uczniowie nie tylko wezmą udział w warsztatach, ale także sami będą tworzyć projekty warsztatów antydystryminacyjnych.
80	07-16.12	Międzynarodowy Festiwal Filmowy WATCH DOCS. Prawa Człowieka w Filmie	Helisińska Fundacja Praw Człowieka	Warszawa, Lublin	Festiwal filmowy poświęcony prawom człowieka, którego organizatorzy od 12 lat konsekwentnie popularyzują filmy dokumentalne wśród polskiej publiczności. W ciągu 10 festiwalowych dni widzowie mieli okazję obejrzeć blisko 90 filmów z całego świata, w których zaangażowanie na rzecz praw jednostki łączy się ze sztuką filmową. W tym roku po raz pierwszy projekcje festiwalowe odbyły się równolegle w dwóch polskich miastach – Warszawie i Lublinie. Festiwal otworzył dokument Wenera Herzoga „Death Row” („Korytarz śmierci”).
81	10.12*	Projekt „Afryka jak z bajki”	Fundacja „Afryka Inaczej”	Polska	Celem projektu było ukazanie kontynentu afrykańskiego z innej perspektywy przy pomocy bajek pochodzących z różnych części tego kontynentu. W tym celu zostały specjalnie przygotowane bajki, do których ilustrację wykonał uczniowie z biłostockiej szkoły podstawowej. Wszystkie bajki, jest ich osiem, nagrane, sfilмовane i zapisane w książce elektronicznej zawierają w sobie uniwersalne prawdy. Skierowane są do każdego bez względu na wiek. Warsztaty, podczas których powstały ilustracje do bajek, odbyły się w jednej z biłostockich szkół. Powstały materiał w ramach projektu „Afryka jak z bajki” ma pomóc w uatrakcyjnieniu oferty edukacyjnej. Mogą z niego korzystać nauczyciele na lekcjach, ale także rodzice i każdy, kto chce lepiej poznać Afrykę i jej mieszkańców.

82	14.12*	Świetlica sztuki	Bytom	<p>W Bytomiu, w Szkole Podstawowej nr 16 otworzono świetlicę sztuki dla dzieci polskich i romskich. W szkole już od dawna prowadzone są warsztaty artystyczne. Teraz w specjalnie przygotowanym miejscu dzieci będą mogły razem realizować projekty artystyczne z różnych dziedzin sztuki: muzyki, teatru, plastyki. Świetlica powstała w ramach projektu „Jesteśmy Razem – Energia Kultury”, który realizowany jest w dwóch szkołach podstawowych w Bytomiu, w ramach rządowego programu na rzecz mniejszości romskiej w Polsce.</p>
----	--------	------------------	-------	---

*oznaczono datę publikacji informacji o wydarzeniu na stronie internetowej otwarta.org.pl